

B2-páholy

Van abban valami elképesztően parlagi, egyúttal elképesztően laza, hogy valaki libatöpörtyűt rágicsál lilahagymával Murter szigetén, Murter városka egyik tenger fölötti apartmanjának az erkélyén, ahelyett hogy rántott halat vagy tenger gyümölcseit majszolna egy horvát népzene-től hangos helyi vendéglő rejtett öblén, ahogy egy magára adó turistának, utazónak, jobban eleresztett értelmiséginek illendő lenne. Pál úr azonban már rég túl az ilyen parvenü magatartásformákon; amint konstataulta, hogy jobban szereti a friss libatöpörtyűt lilahagymával a mediterrán bőségtálaknál, nyomban elhagyta az utóbbiak társaságát. Mondhatom, nem is volt sok mesélnivalója a társaságban, amikor egy-egy, teszem azt, horvátországi nyaralásáról hazatért; hogyan is mondhatta volna a kérdezőknek, hogy az ottani söröket itthon is lehet kapni, akár csapolva is (bár mostanában minden pénzzel eleresztett sznob a kézműves sörökre esküszik, naná, hogy azokra, hiszen aranyárban adják őket, függetlenül attól, hogy legtöbbjük szart sem ér), a tengeri halakat bármelyik jobb vendéglőben el lehet érni gondosabb kulináris körülállásban, a horvát vendéglői zene meg úgy csapnivaló és hangos, ahogy van. Pál úr, miután az utolsó katonát is bedörgölte, amely állott egy egészségtelen (nem teljes kiőrlésű, nem durung satóbbi lisztből dagasztott) kenyérkockából, rajta egy tiszteességgel megszózott darab libatöpörtyűből és egy lilahagyma-karikából, megtörölte a száját, és elgondolkodott azon, mit is keres ő itt, teszem azt, Horvátországban. Enni azt eszik, amit otthonról hozott, és krónikusan nem vágyik vendéglőkre (mert azokról, önigazolás formájában, beszámolnia kell otthon, és csak ezért nem fárasztja magát szarul érezni az itteni helyi, tengerparti kócerájok dilettáns turista-konyhákkal dolgozó jobb-rosszabb üdögélőhelyein). Inni iszik, már amikor megszomjazik, de olyan minőségi különbségekkel bíró ritkaságokat nem talál a környezetében, amit otthon ezekben a márkákban vagy ezekben a minőségekben meg ne találna. Vásárolni nem akar, a tengerparti butiksorok még a hazai búcsúk erőltetett ünnepélyességét is nélkülözik, az meg, hogy minden második üzletben Luka Modrić-mezt lehet kapni, a kezdeti felvillanyozódása után egyenesen untatja és undortatja, merthogy ma már ki a faszom az a Luka Modrić, holnap meg már végképp az emléke se senki. Na de az a teniszező, aki most sorra verte Wimbledon – az már valaki, gondolja, jóllehet, neki a nevét sem jegyezte meg, mint a mulandóság sok egyéb hasonló ikonjának. Legyint. Még szóba jöhetne ideutazásának indokaként a nő mint a „keresd a nőt!” imperatívusz jelentésének komolyan vett formája, magyarán, hogy Pál úr csajokat akar becserkészni a tengerparti esték mondén fényei között, de ezt is ki lehet zárni, mert Pál úr és komoly ember, ha nőt akar magának, nem tengerparti bazársorokon vagy a hullámtörők közelében igyekszik leszólítani a lehetséges szexpartnereket. Pál úr, némi gondolkodás után, arra jön rá, hogy ő voltaképpen már csak a tenger miatt keresi fel évről évre – a tengert. Talán, mert annyira megfoghatatlan. Kék, amolyan mitől-kék. Olykor zöld. Amolyan olyankormitől-zöld. Pál úr oly országban él, amelyiknek (mára már) nincs tengere. Valójában (mára már) nincsenek hegyei sem. Akkor mije van?, kérdezhetnők egy elfejtett tévériporter modorosságát parodizálva. Önérzete, bólogat a magának feltett kérdés fölött Pál úr. Önérzet arra, hogy volt, önérzet arra, hogy van, önérzet arra, hogy lesz. Ekkora önérzet azonban képtelen hullámozni! A tenger viszont hullámozik. Ha kell, ha nem. És úgy van valahogy kitalálva, hogy nem hivalkodik ezzel. És úgy nincs, hogy ezzel sem hivalkodik. A vanságával sem. A nincsségével sem. Pál úrnak egy idő után rá kellett jönnie, hogy ő már nem turista. Nem is átutazó. Ő lakó.

Óslakó. Ós tengerlakó. Tengerből jöttünk, tengerbe megyünk, szokta volt mondani patetikusabb pillanataiban, melyek eljövételében kellő vörösborok is részt vesznek. És ilyenkor párás szemmel messze néz. Előtte Kornati kopár sziklái – és a hullámok. Mögötte? De Pál úr nem néz hátra. Leteszi az öléből a tányért, amelyről elfogyott a libatöpörtyű, a lilahagyma és a puha kenyér. Lehunyja a szemét. Érti, hogy valaki jár a vizek fölött. Ilyen ez a mostani adriai nyár. Mint máskor.

Zalán Tibor

Napút-díj

A Napút-díj (Napút-levél és -érem) 2019. évi kitüntetettje SUHAI PÁL költő, esszéíró, műfordító, irodalomkutató. Tóth Sándor érem- és Mészáros Róza festőművész alkotását tizenharmadik alkalommal ítélte oda a folyóiratműhely: szellemiségéhez közel álló szerzőnek több évtizedes irodalmi vagy tudományos életművéért. Az idei kitüntetett „alkotó- és kutatóművészetéért” részesült az elismerésben. Laudáció: Füleki Gábor. (<http://www.naputonline.hu/2019/09/27/suhai-pal-naput-dijas/>)

